

Звіт про наукову роботу центру/лабораторії у 2019 році Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства

Керівник: Фінберг Леонід Кушелевич, директор Центру

Дата створення центру/лабораторії (відповідно до наказу) 03 лютого 2006 року (наказ про Центр)

1. НАПРЯМ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- Історія та культура євреїв України у XVIII – XX ст.
- Спогади свідків як історичне джерело (усна історія)
- Вивчення єврейської мистецької спадщини (художні мистецтва, музика)
- Історія єврейського книгодрукування в Україні
- Юдео-християнський діалог

2. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЦЕНТРУ

Табл.

Чисельність науково-педагогічних працівників центру - 9, в т.ч. 1 сумісник
Чисельність докторів наук у складі НПП - 0, в т.ч. ___ сумісників
Чисельність кандидатів наук у складі НПП - ___, в т.ч. ___ сумісників
Чисельність аспірантів - _2_
Чисельність докторантів - 0
Чисельність молодих учених (віком до 35 р.) - 8

3. АНОТОВАНІ ЗВІТИ ПО НАУКОВИМ ТЕМАМА/ПРОЕКТАМ, які виконуються в центрі/лабораторії

3.1.

Тема: Формування Школи перекладів наукових і художніх текстів з їдишу та івриту українською мовою.

Керівник: Леонід Фінберг

Термін виконання: 3 2016 р.

Джерело фінансування: Ваад України

Мета роботи: створення та підтримка роботи Школи кваліфікованих перекладачів наукових та художніх текстів з їдишу та івриту українською мовою.

Очікувані результати роботи: переклад низки текстів з їдишу та івриту українською.

Кількість виконавців: 7

1. Стислий опис отриманих наукових результатів (до 20 рядків тексту):

В 2019 році Школа продовжила минулорічну практику роботи над перекладами текстів з іврити та їдишу українською мовою.

Цьогорічними результатом стали переклади книг низки їдишських та івритських текстів українською мовою. Так, з мови їдиш завершено роботу над прозовою книгою Аврама Суцкевера «Віленське гето» та книги «Зелений акваріум», підготовлено та видано переклад творів з їдишу та польської Дебори Фогель «Білі слова. Есеї, листування, рецензії та полеміки», а з іврити завершено підготовку текстів книги Йорама Канюка «1948».

Також Школа розпочала роботу над зібранням та перекладом текстів для «Антології єврейської літератури Східної Європи». В Антології будуть перекладені твори лауреатів Нобелівської премії Шмуеля Йосефа Агнона та Ісаака Башевіса Зінгера, всесвітньовідомого Шолом-Алейхема, письменника, сценариста та драматурга Ісаака Бабеля та багатьох інших. Упорядником антології є Олександра Уралова, перекладачка, співробітниця Центру Юдаїки та викладачка мови їдиш на сертифікатній програмі з юдаїки в НаУКМА.

Впродовж року відбувались зустрічі учасників Школи, на яких обговорювались та узгоджувались суперечливі фрагменти та вирішувались перекладацькі питання.

2. Практична цінність результатів та продукції (до 10 рядків тексту)

Перекладені твори публікуються як самостійні книжки, наприклад видання книг Дебори Фогель, а також невдовзі будуть надруковані книги Аврама Суцкевера та Йорама Канюка. Невеликі за обсягом оповідання або ж окремі фрагменти друкуються в художньо-публіцистичному альманасі «Єгупець». Поступово постає школа перекладів українською мовою з їдишу та іврити. На сьогодні маємо 5-6 досвідчених перекладачів з їдишу та іврити, які активно співпрацюють із Центром, частина з них – студенти та випускники магістерської та сертифікатної програм з юдаїки в НаУКМА. Також учасники Школи перекладів популяризують культуру мовою їдиш й в інший спосіб. Так, наприклад, Олександра Уралова прочитала лекцію «Смуга осілості та сміх крізь сльози: подорож містами й містечками України з персонажами Шолом-Алейхема» в єврейському центрі «Халом» (відеозапис лекції незабаром буде розміщено на youtube-каналі Української асоціації юдаїки), а також дала інтерв'ю Громадському радіо про українсько-єврейські літературні контакти упродовж ХХ століття й сучасні переклади з їдишу на слов'янські мови (інтерв'ю можна знайти за посиланням: <https://hromadske.radio/persons/oleksandra-uralova>).

3. Використання результатів дослідження у навчальному процесі (до 10 рядків тексту)

Школа перекладів з їдишу та іврити – навчальний проект, адже перекладачі освоюють та вдосконалюють свої навички на практиці.

3.2.

Тема: Інвентаризація та каталогізація архівів Центру досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства НаУКМА.

Керівник: Леонід Фінберг

Термін виконання: 2018-2020 рр.

Джерело фінансування: Rothschild Foundation Hanadiv Europe

Мета роботи: Інвентаризація, каталогізація та опис документів та артефактів з архівних колекцій Центру, пов'язаних з єврейською історією та культурою; створення опису колекцій в електронному вигляді, доступного для дослідників і широкого загалу в інтернеті.

Очікувані результати роботи: Створення каталогу та опису колекцій Центру в електронному вигляді українською та англійською мовами, а також друк буклету з каталогом та описом колекцій Центру українською мовою.

Кількість виконавців: 4

Стислий опис отриманих наукових результатів:

Мистецькі та історичні цінності, які збирав Центр (раніше – Інститут Юдаїки) протягом останніх 30 років, сформували досить велику колекцію матеріалів з історії та культури євреїв України. Проте, Центр ніколи не мав можливості ретельно описати та каталогізувати колекції.

У той же час ми розуміємо, що ці колекції мають велике значення для створення музеїв, організації виставок, підготовки та видання книг, для проведення різних досліджень та наукових розвідок. Ці матеріали можуть представляти інтерес для дослідників з різних сфер: єврейські студії, історія, культурологія, соціологія, політологія тощо як з України, так і з інших країн.

Архіви Центру налічують такі колекції: архів рукописів єврейських письменників, документи з сімейних архівів, архів усної історії, колекція листів часів Другої світової війни, колекція плакатів та листівок єврейських політичних партій та рухів, архіви, присвячені єврейському театру, кінематографу, музиці, мистецька колекція та ін.

Маємо на меті не лише зробити інвентаризацію, створити каталог та описати колекції Центру, а також надати доступ до цього опису дослідникам в Україні та світі.

За 2019 рік співробітники Центру юдаїки, а також студенти НаУКМА, які проходять стажування у нашому Центрі, упорядкували та зробили електронний опис архівів єврейських художників та письменників, що є важливим етапом на шляху до публікації описів архівів в інтернеті для користування дослідників та всіх зацікавлених. Серед опрацьованих матеріалів архіви художників, а саме: Зіновія Толкачова, Віктора Гукайло, Галини Григор'євої, Інни Лісової, Людмили Рапопорт, Бориса Лекаря та ще більш ніж двадцяти єврейських художників.

Важлива частина роботи – опис архівів письменників, серед опрацьованих матеріалів архіви Натана Забари, Ісаака Кіпніса, Іхила Фалікмана, Дори Хайкіної та інших.

Ми будемо завантажувати каталог із описом цих колекцій на веб-сайт Центру як українською, так і англійською мовами, щоб полегшити доступ до матеріалів дослідникам. Нам важливо представити опис наших колекцій на різних міжнародних інтернет-ресурсах та платформах для дослідників. Саме тому частина робіт за запропонованим проектом буде присвячена пошуку та налагодженню контактів з такими навчальними та науково-дослідними установами в Україні та за кордоном.

Практична цінність результатів та продукції: Каталог архівів Центру стане доступний для роботи українських та закордонних дослідників.

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Студенти та науковці різних спеціальностей зможуть працювати з архівами Центру.

3.3

Тема: Єврейські театри в Україні в ХХ столітті.

Керівник: Леонід Фінберг, Ірина Мелешкіна

Термін виконання: 2018-2019 рр.

Джерело фінансування: Dutch Jewish Humanitarian Fund (JHF)

Мета роботи: Дослідити та популяризувати феномен єврейського театру в Україні.

Очікувані результати роботи: Видання книги та проведення мистецької виставки.

Кількість виконавців: 5

Стислий опис отриманих наукових результатів:

Єврейські театри в Україні були яскравим і потужним явищем. Існувало багато різних єврейських (їдишських) театрів. Починаючи з головних державних театрів, таких як Перший Всеукраїнський державний єврейський театр (ГОСЕТ), який спочатку був у Харкові, потім у Києві та, нарешті, в Чернівцях, Одеський ГОСЕТ, дитячий маріонетковий єврейський театр у Києві; і закінчуючи невеликими, аматорськими театрами, які активно і успішно працювали на території України. Однак історія єврейських театрів практично невідома.

Виставка «*З історії єврейських театрів. Україна, ХХ століття*», організована Центром юдаїки НаУКМА спільно з Музеєм театрального, музичного та кіномистецтва України та Національним художнім музеєм у безпрецедентно повному обсязі відобразила майже всі етапи історії єврейського театру в Україні. Різноманітні документи, фотографії та афіші демонструють розмаїття форм єврейського сценічного мистецтва та його художнього самовираження. На виставці представлені експонати – здебільшого вперше – із фондів Музею театрального, музичного та кіномистецтва України і Національного художнього музею України.

Центр Юдаїки підготував та видав мистецьку монографію Ірини Мелешкіної «*Мандрівні зорі України. Сторінки історії єврейського театру*». Авторка – театральний історик, дослідник, експерт з історії українського та єврейського театрів в Україні – працює в Музеї театру, музики та кіно України з 1987 року (з 2009 року – заступником директора з наукової роботи). Вона має доступ до унікальної колекції цього музею, яка містить понад 2000 найменувань матеріалів, присвячених єврейським театрам: фотографії, театральні програми та афіші, ескізи костюмів та декорацій, документи тощо.

Практична цінність результатів та продукції: Вийшла друком мистецька монографія Ірини Мелешкіної та відбулась виставка «*З історії єврейських театрів. Україна, ХХ століття*» (25 вересня – 30 листопада 2019 р., Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, вул. Лаврська 9, корп. 26). Під час виставки було проведено чотири кураторські екскурсії експозицією в тому числі і для школярів (Гілель Казовський, Анна Уманська, Ірина Мелешкіна).

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Книга стане в нагоді студентам та викладачам-культурологам, театралознавцям, мистецтвознавцям, дослідникам юдаїки та української культури.

3.4.

Тема: Підготовки до видання путівника «Євреї в Україні: пам'ятки історії та культури».

Керівник: Леонід Фінберг, Маргарита Єгорченко.

Термін виконання: 2018-2020 рр.

Джерело фінансування: Ukrainian-Jewish Encounter

Мета роботи: Підготовка та видання путівника «Євреї в Україні: пам'ятки історії та культури».

Очікувані результати роботи: Видання путівника.

Кількість виконавців: 3

Стислий опис отриманих наукових результатів:

Цей путівник – перша спроба об'єднати під однією обкладинкою працю багатьох дослідників єврейської історії в Україні. Путівник побудовано за географічним принципом: для кожної області України ми виділили окремий розділ, де розглянули історію єврейської громади обласного центру, а також населених пунктів з багатою єврейською спадщиною.

Основну увагу читачів буде зосереджено на культурних здобутках єврейського народу. Історичний нарис подано окремо у вступній статті, а в кожному розділі історичні події подаються як тло, контекст для пояснення різних культурних феноменів.

Розділи путівника вийшли неоднорідними, так само, як відмінною була історія єврейських громад в різних регіонах України. Пов'язано це з тим, що у багатьох колишніх єврейських містечках не залишилося майже жодних матеріальних слідів єврейської історії, однак вона була такою насиченою, що не згадати їх неможливо. Разом із тим, на щастя, у багатьох великих українських містах (таких як Київ, Харків, Одеса, Львів та інших) можна проводити тривалі екскурсії з оглядом пам'яток єврейської історії.

Окрему увагу в путівнику приділено персоналіям – видатним єврейським письменникам, поетам, громадським лідерам, меценатам, релігійним вчителям і Праведникам. Дехто з них побіжно згаданий у путівнику, декому присвячено окремі сторінки.

Сучасне життя українських єврейських громад висвітлено пунктирно наприкінці кожного розділу. Основну увагу ми приділимо культурним та освітнім інституціям, мистецтву, релігійним організаціям.

Вирішено окремим розділом виділити історію Шоа на території України – тут ми у загальних рисах розповіли про місця трагедії, її масштаби, пам'ять про ці трагічні події у сучасній Україні, українських Праведників народів світу.

Наразі у нас написані всі тексти, завершено редагування та зроблена верстка книги.

Практична цінність результатів та продукції: Видання путівника з єврейської історії та культури України.

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Книга буде цікавою студентам, що вивчають юдаїку, історію, етнографію, а також всім, хто цікавиться матеріальною та духовною спадщиною євреїв на території України.

3.5.

Тема: Підготовка до видання книги Адама Джонса *Genocide: A Comprehensive Introduction*.

Керівник: Леонід Фінберг

Термін виконання: 2018-2019 рр.

Джерело фінансування: Fund for Central and East European Book Projects (CEEBP)

Мета роботи: Перекласти українською та підготувати до друку книгу «Геноцид: вичерпне введення»

Очікувані результати роботи: Переклад та підготовка видання книги Адама Джонса

Кількість виконавців: 3

Стислий опис отриманих наукових результатів:

«Геноцид: вичерпне введення» – це найбільш масштабний і міждисциплінарний підручник з дослідження геноциду. Книга розроблена як підручник для студентів та аспірантів, та, крім того, буде цікавою для широкого загалу читачів, зацікавлених у темі.

Тема геноциду є дуже важливою та складною для України, оскільки ми зазнали величезних втрат як від нацистського, так і від сталінського режимів. Український переклад книги «Геноцид: вичерпне введення» стане важливим текстом для нового покоління українських вчених; книга дозволить глибше досліджувати цю тему та ширше поширювати інформацію про таке складне для розуміння явище як геноцид. Книга дасть відповіді на багато важливих для українського суспільства питань, пов'язаних з темою геноциду, а саме: що таке геноцид, які визначальні риси геноциду, яка різниця між правовим та дослідницьким розумінням геноциду, які стадії розвитку геноцидного процесу та ін.

Практична цінність результатів та продукції: Вийде друком ґрунтовна, але водночас легко написана книга про історію та теорію геноцидів по всьому світу. На Книжковому

Арсеналі 2020 року вже запланована презентація цієї книги за участі автора. Також ми запланували публічну лекцію "*Holodomor in Comparative Genocide Studies*" Адама Джонса на кафедрі історії НаУКМА у травні 2020 року.

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Книга спеціально розроблена як підручник для студентів та аспірантів та може бути використана як основа для читання курсу з історії та теорії геноцидів в університеті.

3.6.

Тема: Підготовка до видання книги Кая Струве *Deutsche Herrschaft, ukrainischer Nationalismus, antijüdische Gewalt. Der Sommer 1941 in der Westukraine.*

Керівник: Леонід Фінберг

Термін виконання: 2018-2020 рр.

Джерело фінансування: United States Holocaust Memorial Museum, Fund for Central and East European Book Projects (CEEBP)

Мета роботи: Перекласти українською та видати книгу Кая Струве *Deutsche Herrschaft, ukrainischer Nationalismus, antijüdische Gewalt. Der Sommer 1941 in der Westukraine.*

Очікувані результати роботи: Видання книги.

Кількість виконавців: 3

Стислий опис отриманих наукових результатів:

Сьогодні в Україні існує значний брак кваліфікованих та об'єктивних досліджень теми Голокосту. Більше того, такі суперечливі теми були міфологізовані протягом тривалого періоду часу і продовжують викликати низку дебатів та суперечок.

Імовірно, жодна інша тема в історії Голокосту не є настільки контроверсійною, як тема насильства над євреями в перші тижні німецько-радянської війни. У своїй книзі *Deutsche Herrschaft, ukrainischer Nationalismus, antijüdische Gewalt. Der Sommer 1941* німецький дослідник Кай Струве розповідає про акти такого насильства з боку різних категорій населення. У своїх дослідженнях він використовує широку джерельну базу, зокрема, унікальні документи та архівні матеріали. Автор розглядає події, що відбулися в різних регіонах на території Західної України. Кай Струве робить спробу пояснити насильство проти євреїв на початку німецько-радянської війни та прослідкувати його корені в багатьох вимірах – культурному, історичному, економічному, політичному, ідеологічному. Він також говорить про репресивну радянську політику до початку війни і на її початку, наприклад, про масові вбивства ув'язнених у західних регіонах. Книга стане незамінною у дискусіях про радянські та нацистські злочини, сприятиме проведенню дискусій про Голокост в Україні та допоможе подолати стереотипні думки щодо ролі українських націоналістичних формувань в історії Голокосту, а також допоможе більш контекстуально поглянути на початок німецько-радянської війни.

Наразі завершено переклад, текст переданий на наукове редагування.

Практична цінність результатів та продукції: Книга вийде друком.

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Книга стане в нагоді викладачам та студентам-історикам, дослідникам Голокосту та Другої світової війни на теренах України, а також всім, хто цікавиться відповідними темами.

3.7.

Тема: Підготовка до видання «Чорної книги» Василя Гроссмана та Іллі Еренбурга

Керівник: Сергій Гірік

Термін виконання: 2018-2020 рр.

Джерело фінансування: ТОВ «Майстер книг», німецько-український проект «Вчимося пам'ятати»

Мета роботи: Перекласти українською та підготувати до видання збірник свідчень «Чорна книга»

Очікувані результати роботи: Видання книги

Кількість виконавців: 3

Стислий опис отриманих наукових результатів:

«Чорна книга» – це документальні свідчення, що були записані під час та після Другої світової війни колективом під керівництвом Іллі Еренбурга та Василя Гроссмана, радянських військових журналістів, які згодом стали відомими письменниками – свого роду офіційний документ, який звинувачує нацизм у геноциді євреїв. За іронією долі матеріали «Чорної книги» стали показами свідків не лише на Нюрнберзькому процесі, а й на процесі 1952 року у справі Єврейського антифашистського комітету, в результаті якого багато хто з її укладачів були розстріляні. Науковці стверджують: той факт, що оригінал книги (та й то у скороченому вигляді) з'явився лише за 33 роки після його перекладу, є однією з причин, з яких широкий загал дізнався про Голокост невиправдано запізно.

Книги, побудовані на свідченнях звичайних людей, є надзвичайно важливими. Такі класичні книги, як «Чорна книга» мають перевидаватись і перекладатись на всі можливі мови, аби про ці свідчення знали і пам'ятали нові покоління читачів. Український переклад «Чорної книги» є вкрай важливим не лише тому, що значна частина подій, що описуються, відбувається на українських землях, а й тому, що сьогодні інтелектуальні книги читають саме українською. У сучасних українських реаліях такі книги набувають нової актуальності, адже українці сьогодні не лише формують нову історичну пам'ять, але і стикаються з новими викликами зла. Відтак, вважаємо надзвичайно актуальним переклад книги українською та її публікація. Наразі вже закінчено переклад текстів та майже закінчено наукове редагування.

Практична цінність результатів та продукції: Книга буде видана

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Книга буде цікавою дослідникам Голокосту, Другої світової війни, дослідникам, які працюють із memory studies та студентам гуманітарних спеціальностей.

3.8.

Тема: Підготовка до видання графічної біографії Анни Франк

Керівник: Леонід Фінберг

Термін виконання: 2018-2019 рр.

Джерело фінансування: німецько-український проект «Вчимося пам'ятати»

Мета роботи: Перекласти українською та видати графічну біографію Анни Франк

Очікувані результати роботи: Видання книги.

Кількість виконавців: 3

Стислий опис отриманих наукових результатів:

Спираючись на унікальні документи, матеріальні артефакти та джерела, які перебувають у Будинку Анни Франк в Амстердамі, автори бестселерів Нью-Йорк Таймс Сід Джейкобсон та Ерні Колон створили першу авторизовану графічну біографію Анни Франк. У виданні представлено життя батьків Анни, Едіт та Отто; перші роки життя Анни у Франкфурті; поширення нацизму; еміграцію Франків до Амстердама; війну та окупацію; життя Анни у таємній прибудові; зраду й арешт; її депортацію та смерть у Берген-Бельзені; виживання батька Анни та публікація її вражаючого щоденника.

Графічна біографія вже вийшла друком. 4 листопада відбулась презентація видання у Книграні «Є» у Києві, а також відбулись презентації цього видання у єврейській школі (м. Київ), а також в інших містах України: Чернігові, Кременчуку та Одесі. У студії

Громадського радіо було записано спеціальний подкаст про це видання в Україні за участі наукової співробітниці Центру Тетяни Бородіної та інтерв'юера Ірини Славінської (запис доступний за посиланням: <https://hromadske.radio/podcasts/zustrichi/grafichna-biografiya-anny-frank-yak-sposib-rozpovisty-pro-golokost>)

Практична цінність результатів та продукції: Книга вийшла друком – *Анна Франк. Графічна біографія/Сід Джейкобсон та Ерні Колон*. Переклад з англійської Катерини Дисі. – К.: Дух і Літера, 2019. – 160 ст., з іл.

Використання результатів дослідження у навчальному процесі: Графічна біографія буде цікавою широкому колу читачів, особливо школярам, вчителям історії, студентам гуманітарних спеціальностей та всім, хто цікавиться вивченням теми Голокосту, Другої світової війни та спогадами про ці події.

4. ОБСЯГ КОШТІВ НА ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК ЦЕНТРУ У ЗВІТНЬОМУ РОЦІ, ЯКІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ ФІНАНСУЮТЬСЯ ІЗ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ БЮДЖЕТУ - _____ (ВСЬОГО), В Т.Ч.:

№	Джерело фінансування (код КПКВК, загальний фонд, напрям фінансування)	Назва роботи	Період виконання роботи (з... по...)	Фактичний обсяг фінансування за 2019 р. (тис. грн)

5. ОБСЯГ КОШТІВ НА ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК ЦЕНТРУ У ЗВІТНЬОМУ РОЦІ, ЯКІ ФІНАНСУЮТЬСЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ (ПРОЕКТИ, ГРАНТИ, ПЛАТНІ ПОСЛУГИ) - _____ (ВСЬОГО, В.Т.Ч.

№	Джерело фінансування (код КПКВК, спеціальний фонд, напрям фінансування)	Назва роботи (назва проекту, гранту), грантодавець	Період виконання роботи (з... по...)	Фактичний обсяг фінансування за 2019 р. (тис. грн)

6. БАЛАНСОВА ВАРТІСТЬ ПРИДБАНОГО АБО ОТРИМАНОВОГО У ДОВГОСТРОКОВЕ КОРИСТУВАННЯ У ЗВІТНЬОМУ РОЦІ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ЦЕНТРУ:

N з/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу), його марка, фірма-виробник, країна походження	Вартість, тис. грн	Джерело фінансування (бюджет НаУКМа, грант, благодійна)

			допомога , інше, що саме)
1	2		

7. РОЗРОБКИ, ЯКІ ВПРОВАДЖЕНО ЗА ЗВІТНІЙ ПЕРИОД ЗА МЕЖАМИ ЗВО
(зазначаються тільки ті, на які є акти впровадження або договори)

N з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акта впровадження	Практичні результати, які отримано ЗВО / науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
1	2	3	4	5	6

8. НАУКОВИЙ ДОРОБОК ЗА ПІДЗВІТНИЙ РІК:

Публікації (заповнюються в таблиці Excel, додаток 1А)

8.1. П у б л і к а ц і ї:

Книги, написані авторами-не співробітниками Центру, але підготовлені у Центрі:

8.1.1. Монографії

Одноосібні

1. Скіра Ю. Покликані. Монахи Студійського Уставу та Голокост: монографія / Ю. Скіра. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. – 272 с. (13, 2 др. арк)
2. Стяжкіна О. Стигма окупації: радянські жінки у самобаченні 1940-х років: монографія / О. Стяжкіна. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. – 384 с. (20, 5 др. арк)
3. Химка І.-П. Українсько-єврейські взаємини: від історії до пам'яті: збірник статей / І.-П. Химка. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. – 384. (21, 3 др. арк)

3.1.3. Інше

1. Ушкалов Л. Моя шевченківська енциклопедія: із досвіду самопізнання. / Л. Ушкалов. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. – 560 с. (43, 3 др. арк)
2. Ушкалов Л. Чарівність енергії: Михайло Драгоманов. / Л. Ушкалов – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. – 600 с. (35 др. арк)
3. Євген Сверстюк - Валерія Андріївська. Листування (Двотомник у 3-х книгах). – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2019. – 2120 с.
Том 1 Книга 1, 736 ст. (54, 2 др. арк)
Том 1. Книга 2, 712 ст. (51, 2 др. арк)
Том 2. 672 ст. (45,9 др. арк)

8.1.1.2. Колективні

Треба зазначати саме участь у колективних монографіях, а не статті у збірниках наукових праць, матеріалів конференцій тощо. Зазначити внесок кожного з авторів (к-ть сторінок).

8.1.2. Підручники та навчальні посібники

8.1.3. Інше Тут можна вказати видані словники, бібліографічні покажчики, тези доповідей тощо

8.2. Наукові статті

До цього розділу належать статті, що були видані в наукових виданнях (сюди не належать публікації в газетах, інтерв'ю тощо).

8.2.1. У журналах, що входять до наукометричних баз даних (Web of Science core collection та (чи) Scopus, Index Copernicus)

1. Прохорова А. А. 2019. «Застосування методології усної історії в якісницьких соціологічних дослідженнях.» Габітус. Вип. 9: 26-32. - Режим доступу: <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2019.9.4> (Index Copernicus International)

8.2.2. У фахових українських виданнях (з переліку наукових фахових видань України)

8.2.3. В інших виданнях України

8.2.4. В іноземних виданнях

8.2.5. В іноземних журналах

8.2.6. Патенти, авторські свідоцтва

Об'єкт права інтелектуальної власності	№, назва	Автори (співавтори)	Дати (чинність)	Належить НаУКМА (не належить НаУКМА), в останньому випадку вказати кому належать права)
				Належить НаУКМА

*За необхідними консультаціями щодо порядку проходження заявок на отримання охоронних документів на службові винаходи, корисні моделі та промислові зразки, які створені працівниками НаУКМА та допомогою в оформленні (в т.ч.сплаті) звертатися до наукової частини.

8.2.7. Публікації співробітників центру/лабораторії, завантажені за звітний рік в інституційний репозитарій НаУКМА (ekmair):

9. УЧАСТЬ У НАУКОВИХ ЗАХОДАХ: КОНФЕРЕНЦІЯХ, СЕМІНАРАХ, ЛІТНІХ ШКОЛАХ ТОЩО.

9.1. Перелік наукових заходів, організованих центром/лабораторією (назва наукового заходу, дата, країна, місто, джерело фінансування):

- Організовані і проведені самостійно центром/лабораторією:

9.1.1. Національні/регіональні

9.1.2. Міжнародні

- **Організовані і проведені спільно із працівниками інших інституцій, закладів тощо.**

1. **Ігор Винокуров.** Круглий стіл “Ціннісні розлами у суспільствах: Що стоїть за культурними війнами сьогодення?” (16–18 травня 2019 р., Україна, м. Львів, Український католицький університет), учасник дискусій.
2. **Тетяна Бородіна.** Презентація видань з юдаїки. Семінар німецько-українського проекту «Майстерні пам’яті», Україна, м. Чернігів, 15 листопада 2019 р.
3. **Тетяна Бородіна.** Презентація видань з юдаїки. Семінар німецько-українського проекту «Майстерні пам’яті», Україна, м. Кременчук (Полтавська обл.), 17 грудня, 2019 р.
4. **Тетяна Бородіна.** Презентація видань з юдаїки. Семінар німецько-українського проекту «Майстерні пам’яті», Україна, м. Одеса, 24 грудня, 2019 р.

9.2 Доповіді співробітників ЦЕНТРУ/наукового підрозділу на конференціях, семінарах, круглих столах (вказати прізвище, назву доповіді, науковий захід, місце проведення, дату):

9.2.1. Національних/регіональних

1. **Прохорова А.** Модерація теми «Цінності постмодерну супроти традиційних (релігійних, сімейних) цінностей: чи є поле для залагодження конфлікту?» Молодіжний круглий стіл: «Ціннісні розлами у суспільствах: що стоїть за культурними війнами сьогодення?» Львів, Травень 16-18, 2019 р.
2. **Винокуров І.** Круглий стіл “Ціннісні розлами у суспільствах: Що стоїть за культурними війнами сьогодення?” (м. Львів, Український католицький університет, 16–18 травня 2019 р.), учасник дискусій
3. **Прохорова А.** Архів усної історії: досвід Центру юдаїки НаУКМА. Клуб усної історії. Перша сесія, Запоріжжя, 20-21 Червня 2019.
4. **Прохорова А.** Усна історія як механізм рефлексії. Круглий стіл «Майдан. Жива історія. Спроба самоусвідомлення», 21 лютого 2019 р., КМЦ НаУКМА

9.2.2. Міжнародних

1. **Винокуров І.** Міжнародний діалоговий форум “Подолання насильства і внесок у культуру діалогу: вивчаючи досвід Центрально-Східної Європи?” (м. Львів, Український католицький університет, 20–25 травня 2019 р.), учасник дискусій;
2. **Винокуров І.** Педагогічний семінар в рамках фіналу Міжнародного конкурсу творчих робіт учнів, студентів, аспірантів та вчителів “Уроки війни та Голокосту – уроки толерантності” (м. Дніпро, Український інститут вивчення Голокосту “Ткума”), презентація видань Центру юдаїки та проекту “Вчимося пам’ятати”
3. **Бородіна Т.** Міжнародний семінар «Радянське “я”, радянське “ми”: історіографія, джерела, дослідницькі підходи» (Центр польських і європейських студій, Київ, 12 лютого 2019). **Тема доповіді:** «Радянські євреї: “радянські” чи євреї? До питання самоідентифікації євреїв, які пережили Голокост на Полтавщині»;
4. **Бородіна Т.** Університетська програма з вивчення Геноцидів та прав людини (*Genocide and Human Rights University Program (GHRUP)*). Організатори: Міжнародний інститут з вивчення студій Геноцидів та прав людини (*The International Institute for Genocide and Human Rights Studies*) та Університет Торонто (*University of Toronto*), Онтаріо, Канада (4-16 серпня, 2019). **Тема**

доповіді: «Propaganda strategies for dehumanization and demonization of Jews in the Poltava region during the Holocaust (1941-1943)»;

5. **Бородіна Т.** Восьмий міжнародний студентський воркшоп “Jewish spaces”. Жовтень, 20-22, 2019, Оломоуц, Чехія). **Тема доповіді:** “Holocaust in the Poltava region through the prism of Genocide studies”.

10. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО (З ЯКИМИ УНІВЕРСИТЕТАМИ, ФІРМАМИ ТОЩО). СПІЛЬНІ НАУКОВІ ПРОЕКТИ ТА ІНШІ ЗАХОДИ.

Країна-партнер (за алфавітом)	Установа-партнер	Тема співробітництва (назва наукового проекту)	Документ, відповідно до якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Спільні наукові заходи
1	2	3	4	5

Зразок: Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні»

Партнери: Університет ім. Грента МакЮена, Український центр засобів і розвитку (м. Едмонтон, Канада), Інститут спеціальної педагогіки НАПН України, Львівський національний університет ім. І. Франка, Кримський інженерно-педагогічний університет
Фінансування: Канадська агенція з міжнародного розвитку (CIDA), добровільні внески партнерів

Спільні наукові заходи:

- 1. Навчально-методичний семінар із питань впровадження і викладання курсів з інклюзивної освіти в системі інститутів післядипломної педагогічної освіти в Україні, 8-10 лютого 2012 р., м. Київ. Учасники: викладачі інститутів післядипломної педагогічної освіти (ПППО), методисти районних і міських управлінь освіти з різних областей України.*
- 2. Міжнародна науково-методична конференція з питань впровадження і викладання курсів з інклюзивної освіти, 10-12 травня 2012 р., м. Сімферополь. Учасники: представники закладів вищої педагогічної освіти України, інститутів післядипломної педагогічної освіти (ПППО); викладачі канадських університетів: Університету Грента МакЮена (д-р Шерил Крокер), Університетського коледжу Альберти (д-р Тім Лорман), Університету Вікторії (д-р МакГі Річмонд).*

11. УГОДИ ПРО НАУКОВЦІ СПІВПРАЦЮ З ВНЗ, ІНСТИТУТАМИ НАНУ ТА ІНШИМИ НАУКОВИМИ УСТАНОВАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ.

Вказати:

- Партнерів: наукові інституції, бізнес-організації
- Спільні наукові заходи

12. ЧЛЕНСТВО В КОМІСІЯХ ТА ІНШИХ КОЛЕГІАЛЬНИХ ОРГАНАХ МОН.

13. УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ НАУКМА У РОБОТІ ЦЕНТРУ/ЛАБОРАТОРІЇ

(У кожному підпункті подати список студентів/аспірантів, вказавши ПІБ, центру та рік навчання):

- 6.1. Студенти/аспіранти, які беруть участь у виконанні науково-дослідних тем:
 - з оплатою праці *(прізвище, ім'я, курс, наукова тема, джерело фінансування)*;
 - без оплати *(прізвище, ім'я, курс, наукова тема)*.
- 6.2. Студенти/аспіранти, які на базі центру/лабораторії виконували кваліфікаційні бакалаврські та магістерські роботи:
(прізвище, ім'я, курс, тема кваліфікаційної роботи, науковий керівник).
- 6.3. Кількість опублікованих статей, тез доповідей за участю студентів _____, із них самостійно _____ *(перелік статей і назви наукових видань, де їх надруковано)*.
- 6.4. Студенти/аспіранти, які брали участь у проведенні заходів центру/лабораторії:
(прізвище, ім'я, курс, назва заходу, форма участі).

14. ІНША ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРУ/ЛАБОРАТОРІЇ

(вказати види діяльності, які здійснював центр/лабораторія, їх результат та джерело фінансування)

Дата

Керівник наукового центру/лабораторії

(Підпис) ПІБ